

soudu, tzn. bez předešlého pobytu v DÚ, který by zajistil odbornou diagnostiku, navrhl program rozvoje osobnosti dítěte (PROD) a zvolil nejvhodnější typ školského zařízení. To klade vyšší nároky na odbornost pracovníků jednotlivých zařízení, zejména v oblasti etopedické a psychologické. Mnoho zařízení, hlavně DD, nemá vlastního etopeda ani psychologa a musí spolupracovat s externisty nebo odborníky z DÚ. Často tak dochází k prodloužení adaptační fáze dítěte i posunutí sestavení PROD.

6.2

Průběh v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

V oblasti kontroly dodržování právních předpisů a hodnocení jejich dopadů v praxi školských zařízení byly zjištěny některé drobné nedostatky. V šesti zařízeních se týkaly vypracování ŠVP, který neodpovídal § 5 školského zákona, ve třech zařízeních bylo zjištěno nesprávné rozvržení přímé pedagogické činnosti, ve dvou zařízeních bylo omezeno právo dítěte na opuštění zařízení za účelem vycházky, a to bez návaznosti na opatření ve výchově. V jednom zařízení byli sourozenci umístěni v rozdílných rodinných skupinách bez řádného zdůvodnění. Všechna tato pochybení byla odstraněna již během inspekční činnosti. V jednom zařízení byly významně nevyhovující prostorové podmínky a vnitřní vybavení rodinných skupin, které již řeší zřizovatel (MŠMT), v jednom zařízení byl nevyhovující hodnotící systém dětí, který byl v určené lhůtě přepracován.

Organizace i průběh činností byly většinou na požadované úrovni, aktuální výkony dětí většinou korespondovaly s požadovanými výstupy definovanými v ŠVP. Systém práce s dětmi i organizační uspořádání zařízení byly primárně orientovány na zvyšování osobních kompetencí dětí a vytváření vhodných hodnotových postojů. Rozdíly byly shledány v kvalitě PROD a v týdenních programech výchovně-vzdělávací činnosti. Některá zařízení je stále vedou ve formálnější rovině, převážná část zařízení naopak pestrou a kvalitní nabídkou činností v týdenních programech rozvíjela příslušné kompetence dětí. Obecně lze konstatovat zlepšení.

Prevence rizikového chování dětí většinou prolínala celým výchovně-vzdělávacím procesem, byla pravidelně vyhodnocována, opatření k nápravě byla přijímána a zaznamenávána. Pozitivem v tomto směru je zejména nabídka zájmové činnosti a volnočasových aktivit a zapojení dětí do nich. Zaznamenaným pozitivem byla funkční spolupráce s externími partnery participujícími na zájmových, rekreačních, ale i socializačních a resocializačních činnostech jednotlivých zařízení. V této oblasti byl nejvyšší počet zařízení hodnocen jako nadstandardní (5).

Resocializační činnost byla ve většině zařízení prováděna systematicky a cíleně, s využitím adekvátních speciálně pedagogických, psychologických a terapeutických metod a forem práce a v součinnosti s příslušnými odborníky. Výrazně to přispívalo k rozvoji osobnosti zde umístěných dětí.

6.3

Výsledky v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Všechna školská zařízení poskytovala služby ve shodě se zařazením do školského rejstříku. V hodnoceních školských zařízení (mimo jedno) nebylo zjištěno porušování práv dětí.

Hodnocení dětí probíhá na různé úrovni, některá zařízení preferují denní hodnocení dítěte všemi odborníky, některá hodnotí ústně při večerních komunitách. Bodový systém je využíván převážně VÚ a DDŠ. Děti jsou pravidelně hodnoceny v PROD. Zaznamenány byly i rozdíly v postoji jednotlivých vychovatelů k hodnocení dětí, které děti velmi citlivě vnímají. Dobrý hodnotící systém má převážná část zařízení, nutnost přepracování nastala pouze u dvou zařízení.

Příprava dětí na samostatný život probíhá prostřednictvím různých aktivit. Většina zařízení zapojuje starší děti do projektů zaměřených na konkrétní přípravu dětí pro samostatný

